

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. március 8.
(OR. en)

6931/18

CORDROGUE 26
SAN 78
RELEX 202

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2018. március 8.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	6441/18
Tárgy:	A kábítószer-fogyasztó bűnelkövetők esetében a kényszerítő szankciók helyetti alternatívák alkalmazásának előmozdítása – A Tanács következtetései (2018. március 8.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a kábítószer-fogyasztó bűnelkövetők esetében a kényszerítő szankciók helyetti alternatívák alkalmazásának előmozdításáról szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2018. március 8-i ülésén elfogadott.

A Tanács következtetései a kábítószer-fogyasztó bűnelkövetők esetében a kényszerítő szankciók helyetti alternatívák alkalmazásának előmozdításáról

Az Európai Unió Tanácsa és az Európai Unió tagállamai,

MEGÁLLAPÍTVA, hogy a tiltott kábítószeres fogyasztása és a kábítószerfüggőség olyan közegészségügyi probléma, amelyre megfelelő és hatékony, emberközpontú egészségügyi és szociális intézkedésekkel kell reagálni a közegészségnek, valamint az egyének, a családok és a közösségek biztonságának Európa-szerte történő fokozott védelme érdekében;

ÚJÓLAG HANGSÚLYOZVA, hogy az európai uniós kábítószer-politika kialakítása és végrehajtása során tiszteletben kell tartani az emberi méltóságot, a szabadságot, a demokráciát, az egyenlőséget, a szolidaritást, a jogállamiságot és az emberi jogokat, valamint minden egyén alapvető szabadságait;

EMLÉKEZTETVE arra, hogy az Európai Unió arra törekszik, hogy integrált, kiegyensúlyozott és tényekre alapuló kábítószer-politika alkalmazása révén hozzájáruljon a kábítószeres iránti kereslet és a kábítószer-kínálat csökkentéséhez az Európai Unióban;

HANGSÚLYOZVA, hogy az ENSZ három, a kábítószer-fogyasztás visszaszorításáról szóló egyezménye arra bátorítja a tagállamokat, hogy nemzeti jogi kereteiken belül és az alkalmazandó nemzetközi joggal összhangban, a megfelelő esetben a büntetőjogi felelősség megállapítása, illetve a büntetés alternatívájaként kezelési, oktatási, utókezelési, rehabilitációs és társadalmi reintegrációs intézkedéseket biztosítsanak azon kábítószer-fogyasztók esetében, akik az említett egyezményekben felsorolt cselekményeket követték el;

EMLÉKEZTETVE arra, hogy az ENSZ magas szintű nyilatkozatai és állásfoglalásai hangsúlyozzák, hogy egyértelműen szükség van további intézkedésekre, többek között költséghatékony és tényeken alapuló, alternatív megközelítéseket kell azonosítani és kidolgozni, és a megfelelő esetekben mérlegelni kell annak lehetőségét, hogy az ilyen intézkedések végrehajtása teljes egészében a bűnüldöző hatóságok, a büntető igazságszolgáltatás, a közegészségügyi, a szociális és az oktatási rendszer, valamint az egészségügyi és szociális szolgáltatók közötti együttműködés révén valósuljon meg, továbbá össze kell gyűjteni és meg kell osztani az ezen intézkedések végrehajtásával kapcsolatos adatokat, kutatási eredményeket és legjobb gyakorlatokat;

ELISMERVE, hogy ha a kábítószer-fogyasztó bűnelkövetők esetében a büntetőjogi felelősség megállapítása, illetve a büntetés – akár börtönbüntetés – helyett biztosított alternatív intézkedések tényeken alapuló, alapvető támogatást jelentenek a kábítószer-fogyasztás vagy kábítószerfüggőség miatt segítségre szoruló személyek számára;

EMLÉKEZTETVE az ellátás folyamatosságának elvére a büntetőeljárás egésze során, valamint az arányosság elvére a nemzeti politikákban, a kábítószer-fogyasztó bűnelkövetők által elkövetett cselekmények vonatkozásában is;

MEGÁLLAPÍTVA, hogy a kábítószer-fogyasztó bűnelkövetők esetében a börtönbüntetés alternatíváinak alkalmazása csökkentheti az ismételt bűnelkövetés gyakoriságát és az azzal járó pénzügyi és adminisztratív terheket és társadalmi költségeket, egyúttal pedig elősegítheti a társadalmi befogadást;

TEKINTETTEL ARRA, hogy további erőfeszítésekre van szükség annak biztosítására, hogy tartósan érvényesüljenek az alternatív intézkedések a globális kábítószer-politika területén;

MEGJEGYZVE, hogy az Európai Bizottság a „*Study on alternatives to coercive sanctions as response to drug law offences and drug-related crimes* (Tanulmány a kábítószerrel kapcsolatos jogszabályokat sértő cselekmények és a kábítószerhez kapcsolódó bűncselekmények esetében a kényszerítő szankciók helyett alkalmazható alternatív szankciókról)” című jelentésben¹ megállapította, hogy minden tagállamban rendelkezésre áll legalább egy, a kényszerítő szankciók helyett alkalmazható alternatív intézkedés, néhány tagállamban pedig több is, és ezek általában a kezeléshez kapcsolódnak. Egyidejűleg EMLÉKEZTETVE arra is, hogy a tanulmány rámutatott a kényszerítő szankciók alternatíváinak alkalmazása előtt álló, számos tagállamban meglévő gyakorlati és adminisztratív akadályokra, továbbá emlékeztetve arra, hogy az alternatív intézkedések értékeléséhez és fejlesztéséhez szükséges adatok – különösen a befejezett intézkedések arányára, valamint az alternatív intézkedések alanyainak szükségleteire vonatkozóan – korlátozottan állnak rendelkezésre;

HIVATKOZVA a 2013–2020-as időszakra szóló, kábítószer elleni uniós stratégiára², valamint az EU kábítószer elleni cselekvési tervére (2017–2020)³, amelyekben az Európai Unió arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a kábítószer-fogyasztó bűnelkövetők esetében – adott esetben és a tagállami jogi keretekkel összhangban – a kényszerítő szankciók helyett biztosítsanak és alkalmazzanak alternatív megoldásokat, például: oktatást, az ítélet felfüggesztését kezeléssel, a nyomozás vagy büntetőeljárás felfüggesztését, rehabilitációs és felépülést segítő gondozást, valamint utókezelést és társadalmi reintegrációs intézkedéseket;

¹ *Study on alternatives to coercive sanctions as response to drug law offences and drug-related crimes*, 2016. május, RAND Europe az Európai Bizottság megbízásából.

² HL C 402., 2012.12.29., 1. o.

³ HL C 215., 2017.7.5., 21. o.

MEGÁLLAPÍTVA egyrésről azt, hogy a kényszerítő szankciók helyetti alternatívák több különböző bűncselekmény esetében is alkalmazhatók, így például a kábítószer-fogyasztás miatt elkövetett cselekmények esetében, másrésről pedig azt, hogy a kábítószer-fogyasztás és/vagy a saját fogyasztásra szánt kábítószer birtoklása sok tagállamban nem számít bűncselekménynek, és hogy a tagállamok kábítószer-fogyasztó bűnelkövetők ügyében a releváns esetekben bármikor jogként írhatnak elő alternatív intézkedéseket az érintett tagállam joga alapján;

MEGJEGYZVE, hogy az jogszabályi keretek és az igények sokfélesége miatt a tagállamoknak a valós körülményekhez és saját jogi keretükhöz kell igazítaniuk a kényszerítő szankciók helyetti alternatív intézkedések elfogadását és végrehajtását;

EMLÉKEZTETVE arra, hogy az említett intézkedések végrehajtásával párhuzamosan uniós szinten további tanulmányokat kell készíteni annak érdekében, hogy megbízható és összehasonlítható adatok álljanak rendelkezésre ezen intézkedések alkalmazásával kapcsolatban;

ELISMERVE, hogy a „kényszerítő szankciók helyetti alternatív intézkedések” az egyes tagállamok nemzeti jogától függően olyan intézkedéseket is jelenthetnek, amelyeket kábítószer-fogyasztó bűnelkövetők esetében a hagyományos büntetőjogi intézkedések helyett vagy mellett alkalmaznak;

ELISMERVE, hogy a nemzeti büntetőjogi politikák és a kábítószerekkel kapcsolatos bűncselekményekre és szankciókra vonatkozó büntetőjogi szabályok kidolgozása és elfogadása az EUMSZ 83. cikke értelmében a tagállamok hatáskörébe tartozik, ugyanakkor EMLÉKEZTETVE arra is, hogy az EUMSZ 168. cikke szerint az Unió kiegészíti a tagállamok fellépését a kábítószer-fogyasztással kapcsolatos egészségkárosodás csökkentése érdekében, beleértve a felvilágosítást és a megelőzést is;

A TANÁCS

1. HANGSÚLYOZZA, hogy a tagállamoknak adott esetben, nemzeti jogi keretükkel összhangban a kábítószer-fogyasztó bűnelkövetők esetében alternatív intézkedéseket kell előírniuk és alkalmazniuk a kényszerítő szankciók helyett, a bűncselekmények megelőzése, az ismételt bűnelkövetés gyakoriságának csökkentése, valamint a büntető igazságszolgáltatási rendszer eredményességének és hatékonyságának növelése érdekében, és emellett törekedniük kell az egészségkárosodás csökkentésére és a szociális kockázatok minimalizálására is.
2. ÖSZTÖNZI a tagállamokat arra, hogy megfelelő esetben, nemzeti jogszabályaik keretein belül írjanak elő olyan intézkedéseket – és mozdítsák elő azok elérhetőségét, hatékony alkalmazását, nyomon követését és értékelését –, amelyek kábítószer-fogyasztó bűnelkövetők esetében a kényszerítő szankciók alternatívái lehetnek, mint például a következők: oktatás, (az ítélet felfüggesztése) kezelés(sel), nyomozás vagy büntetőeljárás felfüggesztése, rehabilitáció és felépülést segítő gondozás, valamint utókezelés és társadalmi reintegrációs intézkedések.
3. EMLÉKEZTET arra, hogy az említett intézkedések adott esetben, a nemzeti joggal összhangban, a kábítószer-fogyasztó bűnelkövetők által elkövetett bűncselekmények tárgyában folytatott eljárások különböző szakaszaiban alkalmazhatók, ideértve az eset bírósági szakasz előtti elterelését is
4. FELKÉRI a tagállamokat, hogy nemzeti politikáikon belül vizsgálják meg az említett intézkedések végrehajtásával kapcsolatban meglévő adatokat, és osszák meg azokat az illetékes európai és nemzeti adatszolgáltató hatóságokkal és nyomon követési rendszerekkel.
5. FELKÉRI a tagállamokat, hogy növeljék – például képzések révén – az ezen intézkedések elérhetőségével és hatékony alkalmazásával kapcsolatos tájékozottságot, valamint támogassák a tagállami politikai döntéshozók, a bűnüldöző hatóságok, a büntető igazságszolgáltatás, a közegészségügyi, a szociális és az oktatási szakemberek, valamint adott esetben a kábítószer-fogyasztó bűnelkövetőknek támogatást nyújtó személyek közötti együttműködést.
6. FELHÍVJA a tagállamokat, az uniós intézményeket, hivatalokat és szerveket, hogy erősítsék meg az intézményi együttműködést a kényszerítő szankciók helyett alkalmazható alternatív intézkedésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok előmozdításán és az Unión kívüli országokkal való megosztásán, illetve az említett intézkedések hatékonyságára vonatkozó bizonyítékok cseréjén keresztül.

7. FELKÉRI az EMCDDA-t, hogy a továbbiakban is kövesse nyomon az említett intézkedéseket, és folytassa az ezen intézkedések végrehajtásával, továbbfejlesztésével, hatékonyságával és költséghatékonyságával kapcsolatos információk és a legjobb gyakorlatok cseréjét, továbbá FELKÉRI a Bizottságot is, hogy támogassa ezt a munkát.

8. EMLÉKEZTET a Bizottság azon kötelezettségére, miszerint átfogó értékelést kell készítenie a 2013–2020-as időszakra szóló, kábítószer elleni uniós stratégiának, valamint az EU kábítószer elleni cselekvési tervének (2017–2020) a végrehajtásáról, amelyben többek között figyelembe kell vennie a kényszerítő szankciók helyett alkalmazható alternatív intézkedések kérdésével kapcsolatos eredményeket is.